

TECVİD

1. Harflerin Doğru Telaffuzu:

Tecvid güzel okumak demektir. Bunun ilk şartı da harflere hakkını vererek, doğru ve yerinden telaffuz etmektir. Özellikle birbirine benzeyen bazı harfler vardır. Bunları karıştırmamak gerekir. İnce ve kalın seslilere dikkat etmek gerekir.

Kalın Sesli Harfler:

harfleridir.

Benzer Harfler:

a. Elif harfi ince “e”

sesi verir.

Ayn ise boğaz sıkılarak
çıkarılan “a” sesi verir.

b. Te ince Tı ise
kalın seslidir. “Telefon” derken yi,
“tabut” derken yı kullanırız.

c. Baştaki
peltek yani dil ucu iki diş arasından
dışarı çıkarılarak telaffuz edilir.
ise normal ince “s” harfidir. ise
ağız dolusu kalın bir “sa” sesi verir.

d. Elifbadaki sırasıyla

kalın bir “ha” sesi çıkarır.

“hacı”daki gibi. ise hırıltılı, adeta boğazı yırtarak çıkan bir “ha” sesidir.

ise ince “h” sesi verir. Hece’deki gibi.

e. Dal harfi “dede”deki

“d” sesidir. Dad harfi ise dilin ucu sağ veya sol avurda hafifçe değerken çıkarılan “d” sesidir. Bu seste “d” ile “z” arası bir ses çıkar.

f. Baştaki peltek ze
denir.

Aynı harfinde olduğu gibi
dilin ucu alt ve üst diřlerin arasında
olduğu halde çıkarılan “z” sesidir.

ise ince ve keskin “z” sesidir. kalın
ve tok bir “z”dir. “zalim” derken çıkan
z gibi.

g. Kef ince “k”
sesidir.

Kaf ise kalın “k” sesidir.
İngilizcedeki Q harfinin karşılığıdır.

2. Uzatan Harfler:

Arapça'da üç harf uzatan harftir.

Bunlar: harfleridir.

Bu harfler, harekesiz olarak gelip kendilerinden önceki harflerin harekesi de uygun olursa sağındaki harfin uzun sesli okunmasını sağlarlar.

Eliften önceki harfin harekesi üstün olursa elif uzatan harf olur.

Örnek:

Vavdan önceki harfin harekesi ötre olursa vav uzatan harf olur.

Örnek:

Ya ise çoğunlukla esre, ama bazen de üstünlü harfi uzun okutur.

Örnek:

Uzatma Sebepleri (Sebeb-i Med)

Uzatma sebebi ikidir. Birincisi

hemze (yani harekeli elif harfi),

ikincisi sukun (yani üzerinde ^o ve bulunan harf veya sonunu sanki cezmi varmış gibi okuduğumuz kelime.)

Doğal Uzatma (Meddi Tabii)

Uzatma harflerinden birisi olup, uzatma sebeplerinden ikisinin de olmaması duru-munda doğal uzatma olur. Bu, harfin iki harf söyleyecek kadar uzun okunmasıdır. Türkçe’de: “âmâ, lâkin” örneklerinde “â” sesini uzatarak okuduğumuz gibi.

Bitişik Uzatma (Meddi Muttasil)

Uzatma harflerinden ( )

birisi olup, uzatma sebebi olarak da gelirse ve bu iki harf aynı kelime

içinde olursa o zaman Bitişik uzatma (meddi muttasıl) olur. Dört harf kadar uzun okunur. “aaaa” gibi.

işaretiyle gösterilir.

Örnek:

Bitişik uzatmanın vacip olduğu söylenmiştir. (yani uzatmak gerekir.) Çünkü Kur’an okuma bilginlerinin hemen hepsi bu kelimeleri uzatarak okumuşlardır.

Ayrık Uzatma (Meddi Munfasıl)

Bir kelimenin sonunda uzatma harfi bulunur, sonraki kelimenin başında da uzatma sebebi olan bulunursa, ayrı ayrı kelimelerde geldiği için buna ayrık uzatma (meddi

munfasıl) denir. Bitişik uzatmada olduğu gibi uzatılır. Ancak bu, vacip değildir. Çünkü Kur'an okuma bilginlerinin bir kısmı uzatmış bir kısmı doğal uzatmayı yapıp bırakmıştır.

Örnek:

Bazen uzatma harfi gizli olarak gelebilir.

zamirinde olduğu gibi.

Gerekli Uzatma (Meddi Lazım)

Mutlaka uzatılması gereken okumaya denir. Uzatma harflerinden biri gelip, uzatma sebeplerinden cezm veya şedde aynı kelime içinde geçerse orada dört harf miktarı uzatma gerekli olur.

Örnekler:

Bir de sûre başındaki başlangıç harfleri (hurufu mıkattaa) vardır. Bunlar da aynı kelime gibi kabul edilir ve okunurlar.

Örnekler:

(elif laaaam miiiim)'in

(laaam'ı) ve (miiiim'i) de

Gerekli Uzatma (meddi lazım) kabul edilir. Gerekli uzatmanın şartlarını taşıyan diğerleri de aynı şekilde uzun okunur.

İsteğe Bağlı Uzatma (Meddi Arız)

İsteğe bağlı uzatma gerekli uzatma gibidir. Ondan bir farkı, uzatma sebebi olan ( ) cezm'işaretinin gerçekte olmayıp, bizim durmak istediğimiz kelimenin sonundaki harekeyi okumayıp, sanki cezm varmış gibi durmamızdır.

Örnekler: Ayet sonlarındaki duruşlar genellikle isteğe bağlı Uzatma (medd-i arız)dır.

(maliki

yevmiddîn.)

Aslında “yevmiddîne” yazdığı halde, ayet sonu olduğu için biz onu “yevmiddîn” diye okuduk.

İşte bu tür hayali cezm varmış gibi okuduğumuz yerlerde eğer uzatma harfleri varsa isteğe bağlı uzun okuma yapılabilir. Uzun okuma adından da anlaşılacağı gibi isteğe bağlıdır. Normal uzatma olan iki harflik okuma da yeterlidir.

Yumuşak Uzatma (Meddi Lîn)

Cezmli vav ve ya harfinden önce gelen harfin harekesi üstün olur, vav veya ya harfinden sonraki harf de

sakin olursa (yani ya cezimli veya o kelime sonunda durduğumuz için harekesini hayali olarak cezm yaparsak) kolay uzatma dediğimiz meddi lîn olur. Uzatılması vacip değil, caizdir. İki ile dört harf kadar uzun okunabilir.

Örnekler:

( )

( )

( )

( )

Tenvin ve Cezmli Nun Harfi

Tenvin (en, an, in, un) ve

cezmlî nun (ن) harfinin kelime içindeki harflerle gelişine göre telaffuzu değişir.

Bundan sonraki kurallar “n” sesinin çıkarılması ile ilgilidir.

Gizleme (ihfa)

“n” sesini genizde gizleyerek söylemektir. Tenvin veya cezmlî nundan sonra aşağıdaki harflerden biri gelirse “n” sesi genizden söylenir. Bir buçuk harf miktarı uzatılır.

Bu harfler:

Harfleridir. Bu

harfler aşağıdaki beyitte geçen kelimelerin ilk harfleridir. Beyti ezberlerseniz, gizleme harflerini de ezberlemiř olursunuz:

Örnekler:

Açıkça okuma (İzhar)

İhfa'nın yani gizlemenin tam tersidir. Eğer, aşağıdaki altı harf tenvin veya cezmlî nundan sonra gelirse "n" sesi kesin ve net çıkarılır. Genizde gizlenmez. Duraklama da yapılmaz.

Bu harfler:

dir. Bu harflere,

boğaz harfleri denir. Bu harfleri ezberlemek için Allah'ın şu mübarek isimlerini bilmeniz yeter. Bu isimlerin baş harfleri İzhar harfleridir:

(yol gösterici, zengin, adaletli, yaratıcı, hayat sahibi, Allah)

Örnekler:

Çevirme (İklab)

Tenvin ve cezmlî nundan sonra

( ) be harfî gelirse “n” sesi “m”

sesine çevrilir. Genizden gelen bir sesle gizleme yapılır.

Örnekler:

(semîum basîr - mimba'dihi -
leyumbezenne)

Genizden okuma (Gunne)

Genizden okumaya gunne denir.

Tenvin veya cezmlî nundan sonra gelen harflerden bazıları genizden gelen bir sesle (gunneli) bazıları da gunnesiz okunur.

Harfi Dönüştürme (İdğam)

Bazı harflerden önce tenvin veya cezmlî nun gelirse “n” sesi o harflere karışarak, dönüşür. Bu bazen gunneli; bazen de gunnesiz olur.

Gunneli İdğam: (İdğâmı Meal ğunne)

Tenvin veya cezmlî nun harfî aŖağıdaki dört harften birinden önce gelirse hem idğam; hem de gunne yapılır.

Bu harfler:

— — — (

) harfleri denir.

Örnekler:

— —

(ve'meyya'mel –fadlem minellah
– hayrayyerah.)

Gunnesiz İdğam: (İdğamı bilâ gunne)

Tenvin veya cezmlî nun harfî

ve harflerinden önce gelirse gunne yapılmaksızın idğam (dönüştürme) yapılır.

Örnekler:

(mirrabbihim.
Hudellil muttekıyn.
Ğafururrahîm.)

Şeddelemek: (İdğamu Misleyn)

Cezmli veya sakin (üstünü, ötresi ve esresi olmayan) bir harften sonra yine aynı harften harekeli olarak gelirse bu iki harf şeddelenerek okunur. Buna idğamu misleyn denir. Nun ve mim harfleri gunneli diğreleri gunnesiz okunur. (çünkü onlar idğamu meal gunne harfleriydi.)

Örnekler:

Aynı Cins Harfler: (İdğâm-ı Mütecaniseyn)

Aynı cins iki harften birinin sakin diğerinin harekeli gelmesine “idğâmı mütecaniseyn” denir. Birinci harf ikinci harfe dönüştürülür.

Aynı cins harfler üç gruptur:

a.

b.

c.

Örnekler:

ا

ا

(Not: ve harflerinde her zaman nin den önce gelmesi gerekir. sakın , den önce gelirse dudak ihfası olur.)

Yakın Cins Harfler: (İdğâm-ı Mütekaribeyn)

Birbirine yakın cinsten iki harften birinin sakın diğerinin harekeli gelmesine “idğâmı mütekaribeyn” denir. Birinci harf ikinci harfe dönüştürülür.

Yakın cins harfler iki gruptur:

a. ( )

b. ( )

Kalkale:

Aşağıdaki beş harften biri cezimli veya sakin olarak geldiğinde harf **vurgulu** olarak titreterek çıkartılır. Buna kalkale denir.

Beş harf şunlardır:

— — —)

(—

Örnekler:

— — —

Sekte (Nefes almadan ara vermek)

Sekte, sesi kesip, nefes almadan bir miktar durmak demektir.

Kur'an-ı Kerim'de Kıraatı Asım'a göre dört yerde sekte yapılır. mushaflarda bu kelimelerin altında sekte سكتة yazar.

Bunlar:

1. Kehf Sûresinde:

سكتة

2. Yasin Sûresi:

سكتة

3. Kiyame Sûresi:

سكتة

4. Mutaffifin Sûresi:

سكتة

Ra harfinin okunuşu:

Ra harfi bazen kalın bazen ince okunur.

Ra harfinin harekesi üstün veya ötre olduğu zaman **kalın** okunur.

Örnekler:

Esre olduğu zaman **ince** okunur.

Örnekler:

Eğer Ra harfi cezmlı veya şeddeli ise nasıl okunur?

O zaman Ra'dan önceki harfin harekesine bakarız. Üstün veya ötre ise kalın; esre ise ince okunur. Eğer

Ra'dan önceki harfin harekesi de yoksa ondan önce harfin harekesi geçerlidir.